

OBLASŤ : ČLOVEK A HODNOTY

Náboženská výchova evanjelické a. v. náboženstvo

ISCED 2

6. ročník

Časový rozsah vyučovania: 33 hodín

Stupeň vzdelania: nižšie sekundárne – II. stupeň

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

ÚVOD

Vzdelávací program z náboženskej výchovy pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde, ktorý je normou pre žiaka. K výkonovému štandardu je priradený obsahový štandard. V ňom sa zdôrazňujú pojmy. Obsahový štandard je záväzok pre učiteľa. Učiteľ môže tieto dve úrovne bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v školskom vzdelávacom programe. Jednotlivé výkony sa neviažu vždy na každý učebný prvok, nepokrývajú celú šírku obsahu.

Vzdelávací program pre predmet náboženská výchova má svoje špecifiká. Cieľom náboženskej výchovy nie sú iba vedomosti a myšlienkové pochody. Vo výkonovom štandarde sú použité činnostné slovesá od nižších myšlienkových úrovní (vymenujú, uvedú a pod.) k vyšším úrovniam. V náboženskej výchove sa výkony nerovnajú iba vedomostiam a myšlienkovým pochodom, ale sú to komunikačné zručnosti a sociálne spôsobilosti orientované na postoje v životných situáciách, ku konkrétnym prejavom správania. Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v súčasnosti, pomáhajú pri humanizácii, vytváraní priaznivej klímy v škole a spoločnosti.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova –Evanjelická cirkev augsburského vyznania je povinne voliteľný predmet v nižšom sekundárnom vzdelávaní. Náboženská výchova plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať im Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom. Žiaci sa hlbšie oboznámia s biblickými pojmami, biblickými príbehmi a vyvodzujú z nich Boží odkaz pre dnešného človeka. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárať svoj život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, Cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- prehľadujú si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi,
- získajú záujem o Slovo Božie – Bibliu, modlitbu, duchovnú pieseň, o duchovné hodnoty a aktívny kresťanský život v Cirkvi,
- nadobudnú spôsobilosť lepšie sa orientovať v zložitých morálnych, sociálnych, ekonomických a politických situáciách,
- získajú informácie o spleti náboženských a ezoterických prúdov v dnešnej globalizovanej spoločnosti,
- získajú nevyhnutné poznatky dogmatiky, všeobecných kresťanských dejín, dejín ECAV na Slovensku,
- získajú pozitívny vzťah k prírode z pohľadu viery ako k Božiemu stvoreniu a sú motivovaní k zodpovednosti,
- nadobudnú povedomie potreby angažovať sa za spoločné dobro v cirkvi a v spoločenstve, v ktorom žijú.

6.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

TEMATICKÉ CELKY

- 1. TC Dejiny – Svedkovia viery v Starej zmluve**
 - Príbehy Abraháma, Izáka, Jáкова, Jozefa a Mojžiša
 - Svedectvo ich viery a istota v Bohu
 - 2. TC Etika – Dekalóg**
 - 10. Božích prikázaní a ich obsah
 - Význam 1. Božieho prikázania
 - 3. TC Dejiny Starej zmluvy**
 - Príbehy biblických postáv od sudcov až po prorokov
 - Viera a vzťah jednotlivých postáv k Pánu Bohu
 - 4. TC Dogmatika – Sviatosti**
 - Všeobecná charakteristika sviatostí, ich ustanovenie
 - Význam sviatostí pre život kresťana
 - 5. TC Etika – Dekalóg – Povinnosti voči Pánu Bohu**
 - Vzťah a postoj človeka k Pánu Bohu
 - Obsah prvých troch Božích prikázaní
-

Obsah tematických celkov

1. TC **Dejiny – Svedkovia viery v Starej zmluve**
 - Abrahám
 - Jozef
 - Mojžiš

2. TC **Etika – Dekalóg**
 - Prijatie
 - Znenie prikázaní
 - Úvod – Ja som Hospodin tvoj Boh

3. TC **Dejiny Starej zmluvy**
 - Józue, Gideon, Samson
 - Rút
 - Samuel, Dávid, Šalamún
 - Eliáš
 - Jób
 - Izaiáš, Jeremiáš
 - Daniel
 - Ester
 - Ezdráš
 - Jonáš

4. TC **Dogmatika – Sviatosti**
 - Milujúci Boh
 - Sviatosti – Krst svätý
 - Konfirmácia
 - Večera Pánova

5. TC **Etika – Dekalóg – Povinnosti voči Pánu Bohu**
 - Osobný Boh
 - Svedomie
 - Posvätenie
 - Agape – Eros
 - Povinnosti voči Bohu – Nebudeš mať iných bohov!
 - Nebudeš brať meno Božie nadarmo!
 - Pamätaj, že máš sviatočný deň svätiť!

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Dejiny – svedkovia viery SZ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci na konci 6. ročníka základnej školy: ✓ porozprávajú základné životopisné údaje biblických osobností: Abrahám, Jozef,	biblická osobnosť, životopis Abrahám, veriaci človek, poslušnosť Jozef, dôvera

<p>Mojžiš,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu poukázať na Božiu vernosť na príklade Jozefa, ✓ zahrajú scénu a situáciu zo života biblických osobností, podľa vlastného výberu, 	Mojžiš
---	--------

Etika - Dekalóg

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpovedia príbeh prijatia Desatora na Sinaji, ✓ reprodujú 10 Božích prikázaní spolu s aktuálnym vysvetlením, ✓ rozoznajú rozdiel medzi odkazom dvoch tabúl Desatora, ✓ rozpovedia príbeh stvorenia, ✓ vystihnú, že Boh stvoril tento svet pre človeka (1M 2:17), 	<p>10 Božích prikázaní</p> <p>Malý katechizmus</p> <p>Stvoriteľ</p>

Dejiny Starej zmluvy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia nebezpečenstvá pri odchode od Hospodina, ✓ vysvetlia silu modlitby na príklade Samuelovej matky, ✓ zdôvodnia význam utrpenia v živote človeka, ✓ vymenujú zariadenia Evanjelickej diakonie, ✓ vysvetlia pojem prorok v biblickom význame, ✓ rozlišujú medzi povolaním a poslaním jednotlivých prorokov, ✓ orientujú sa v biblických príbehoch a v ich odkaze pre život človeka i cirkvi (Daniel, Mudrochaj a Háman, Jonáš), ✓ vysvetlia význam židovského sviatku Púrim, 	<p>Izraelci</p> <p>sudcovia, králi, proroci</p> <p>Dávid</p> <p>hriech a pokánie</p> <p>rozhodnutie</p> <p>modloslužba</p> <p>utrpenie</p> <p>zajatie</p>

Dogmatika - Sviatosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia príbeh lásky a starostlivosti pri vyhnaní ľudí z raja, ✓ aplikujú príbeh Ježišovej obete na odpustenie hriechov, ✓ prezentujú sviatosti Evanjelickej cirkvi a. v. a ich potrebu, ✓ rozlišujú medzi vyjadreniami „smrť starého Adama“ a „Nové stvorenie v Kristu“, ✓ vysvetlia pojmy: krst, konfirmácia, Pánova večera, spoveď, pokánie, ✓ orientujú sa vo význame, príprave, podmienkach a v spôsobe vysluhovania sviatostí, 	<p>Božia láska</p> <p>odpustenie hriechov</p> <p>sviatosti: krst, večera Pánova</p> <p>konfirmácia</p> <p>1. Božie prikázanie</p>

Etika – Dekalóg – Povinnosti voči Pánu Bohu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opíšu vlastnosti milujúceho Boha a Jeho lásku k človeku, ✓ rozpoznávajú Boha ako svojho Stvoriteľa, osobného Záchrancu a Pomocníka v každodennom živote, ✓ rozlišujú medzi pojmi – Boží zákon a „svedomie sveta“, ✓ uvedú biblické príbehy prijatia a posvätenia, ✓ vysvetlia pojmy - morálka, zdravie, striedmosť, pokora, konzum, ✓ zdôvodnia životný štýl založený na Božích zákonoch, ✓ pomenujú krásu i nebezpečenstvá v živote dospievajúcich, ✓ doložia Biblickou a ľudskou skúsenosťou pojmy Agapé a Eros, ✓ zdôvodnia význam 1. Božieho prikázania, ✓ uvedú príklady previnení voči 1. Božiemu prikázaniu, ✓ orientujú sa v aktuálnych modlárstvach 	<p>Božie vlastnosti</p> <p>vyvolenie</p> <p>morálka</p> <p>zdravie</p> <p>konzumný život</p> <p>Agapé a Eros</p> <p>modlárstvo</p> <p>závislosti, sekty, okultizmus, ezoterika</p> <p>Božie dieťa</p>

<p>dnešnej doby (okultizmus, sekty, ezoterika, závislosti),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznajú rozdiel medzi cirkvou a sektou, ✓ zdôvodnia význam druhého Božieho prikázania, ✓ uvedú príklady jeho zneužívania, ✓ zdôvodnia význam 3. Božieho prikázania, ✓ poznajú základný priebeh služieb Božích, 	
--	--

V prípade časovej rezervy bude opakovanie učiva, aktivity, prechádzky (exkurzie), tvorba projektov, žiackych prác a pod.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie k učeniu sa

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu

Kompetencie k riešeniu problémov

- pochopí a snaží sa riešiť problém s dôrazom na etický princíp
- plánuje riešenie problému a uvedomuje si dôsledky riešenia
- vie zhodnotiť výsledky svojich činov, zdôvodňuje ich

Kompetencie komunikačné

- formuluje svoje myšlienky, rozvíja svoje komunikačné schopnosti
- zapája sa do diskusie, obhajuje svoj názor, diskutuje o názoroch iných
- využíva rôzne druhy komunikačných prostriedkov a informačné technológie

Kompetencie sociálne a interpersonálne

- účinne spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- prispieva k diskusii v skupine a chápe potrebu spolupráce pri riešení danej úlohy
- vytvára si pozitívny obraz o sebe a podporuje zdravý seba rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie, váži si seba aj druhých

Kompetencie občianske

- rešpektuje, chráni a oceňuje kultúrne a historické dedičstvo
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty a uplatňuje princípy demokracie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým hodnotám

Kompetencie pracovné

- vytvára si pracovné návyky a prácu prijíma pozitívne
- je flexibilný a schopný prijať rôzne zmeny
- pristupuje zodpovedne k uskutočneniu svojich cieľov

Kompetencie existencionálne

- objavuje zmysel pravdy a spravodlivosti
- chápe zmysel života a pozitívne hodnotí svoj život
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov, priateľstva, rodiny, manželstva a pod.
- objavuje hranice života – smrť a kresťanský pohľad na večný život
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov

Prierezové témy

Enviromentálna výchova

- žiak prejavuje úctu k živým aj neživým súčasťam prírody
- žiak je vedený k ochrane prírody ako Božieho stvorenstva

Multikulturálna výchova

- žiak chápe dôležitosť kultúry v živote človeka
- žiak je vedený k tolerancii a úcte k iným kultúram
- žiak pozná kultúru Izraelcov

Osobnostný a sociálny rozvoj

- oceňuje dôležitosť Dekalógu pre svoj život
- rozlišuje medzi Božím konaním a ľudským
- hľadá svoje vzory v biblických hrdinoch

Regionálna výchova

- žiak pozná tradície svojho národa a kultúry
- žiak vie rozlíšiť medzi kresťanskými a inými tradíciami a zvykmi
- žiak pozná regionálne tradície a vie ich zdôvodniť

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- žiak v spolupráci so skupinou vypracuje zadanú úlohu podľa požiadaviek
- žiak vie prezentovať svoje výsledky
- žiak pracuje s rôznymi informáciami a využíva ich na prezentáciu práce

Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova

- dokáže riešiť etické problémy (Dekalóg)
- hodnotí svoje správanie a správanie druhých ľudí
- pozitívne vníma svoje okolie

Výtvarná výchova

- vytvára výtvarné práce, podieľa sa na projektoch
- vie znázorniť rôzne symboly a vysvetliť ich

Hudobná výchova

- zaspieva piesne kresťanského charakteru

- pozná známe piesne z Evanjelického spevníka

Dejepis

- orientuje sa v časovom rozmedzí prostredníctvom biblických príbehov

Informatika

- vytvára projekty prostredníctvom IKT
- vyhľadáva na internete rôzne informácie týkajúce sa danej problematiky

Zemepis

- vie nájsť krajiny kde sa odohrávajú historické udalosti Biblie
- orientuje sa na mape